

Wymagania edukacyjne z matematyki dla klasy ósmej oparte na *Programie nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej* autorstwa Jarosława Słomy

ROZDZIAŁ I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> • definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa • -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli • opisuje geopolityczne położenie Polski • wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej • omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski • omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski
ROZDZIAŁ II. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń • wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze • rozróżnia sygnały alarmowe • wymienia główne przyczyny pożarów – opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru • wymienia główne przyczyny powodzi • wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi • wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka • wymienia główne przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom • poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania • wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych • rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji • opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku • rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne • zna szkolną instrukcję ewakuacji • wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na czło- 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce • opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego • wymienia sposoby przeciwdziałania panice • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych • rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej • planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia • omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów • opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji • uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole • uzasadnia bezwzględny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom • charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania • opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego • wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej • opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR

<ul style="list-style-type: none"> wypadków komunikacyjnych wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia i stosuje tę wiedzę w praktyce 	<p>wieku</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> strzelaniny znalezienia się w sytuacji zakładniczej ataku bombowego ataku gazowego otrzymania podejrzanego przesyłki 	<p>dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi i osobom postronnym w miejscu zdarzenia opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych rozumie konieczność powiadomienia służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych 	<p>nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru 	
---	---	--	--	--

ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym podaje numery alarmowe wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” opisuje ogniwa łańcucha przeżycia ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym ocenia stan świadomości po- 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło-żuchwa) sprawdza, czy poszkodowa- 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej wyjaśnia, kiedy można

<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowoooddechowa” wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej, turystycznej i domowej wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zatrucia, tonięcia, porażenia prądem definiuje zdrowie wymienia główne choroby cywilizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> szkodowanego wymienia objawy utraty przytomności ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów, zakłada temblak demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach <ul style="list-style-type: none"> zawału serca udar mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ny oddycha zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną umiejętnie stosuje folię NRC wymienia główne przyczyny omdlenia charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie, udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku zadławienia omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym wymienia zachowania prozdrowotne 	<ul style="list-style-type: none"> omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach ukąszenia, użądlenia wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowy w przypadku zadławienia wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych, oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przy- 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować odwrócony schemat CAB opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym
--	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none">• wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków• opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe• wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie• omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych	<ul style="list-style-type: none">• proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu rodzinnym i społecznym	
--	--	---	---	--